

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: **E. K.**
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2022, č. j. CPR-17707-2/ČJ-2022-930310-V223,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Policie ČR, Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend (dále též jen „krajské ředitelství policie“ či „prvostupňový orgán“) rozhodnutím ze dne 3. 5. 2022, č. j. KRPH-101519-40/ČJ-2019-050026-SV-50A (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), uložila žalobci povinnost opustit území České republiky podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území

České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba k opuštění území ČR byla stanovena do 30 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí. Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 6. 2022, č. j. CPR-17707-2/ČJ-2022-930310-V223, zamítl odvolání žalobce proti uvedenému prvostupňovému rozhodnutí. Žalobce napadl výše specifikované rozhodnutí žalovaného žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě a ve vyjádření žalovaného

2. Podle žalobce jsou napadené i prvostupňové rozhodnutí zatíženy vadou nezákonnosti neboť žalovaný i prvostupňový správní orgán dostatečně ve svých rozhodnutích nereflektovali poměry žalobce a tedy ani otázku přiměřenosti dopadů rozhodnutí o opuštění území členských států Evropské unie v kontextu všech relevantních skutečností, jež ve svém souhrnu tvoří právním řádem chráněnou sféru soukromého a rodinného života žalobce. Výlučně napadené rozhodnutí pak současně trpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatečné vypořádání se s námitkami žalobce jím uplatněnými v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.
3. Žalobce kvituje skutečnost, že prvostupňový správní orgán „přehodnotil“ a překvalifikoval původní řízení o správním vyhoštění do řízení o povinnosti opustit území, zdaleka tím však nemohly být vyčerpány jeho povinnosti a povinnosti žalovaného v otázce posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života nejen žalobce, ale i jeho rodinných příslušníků. Z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29, publikovaný pod č. 3574/2017 Sb. NSS, vyplývá, že „odklon“ do řízení o povinnosti opustit území členských států EU z řízení o správním vyhoštění nezavazuje správní orgán povinnosti řádně a důsledně posoudit přiměřenost uvedeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27, publikovaný pod č. 3852/2019 Sb. NSS). Dle žalobce však z napadeného i prvostupňového rozhodnutí přitom vyplývá, že již samotný odklon a překvalifikování zmiňovaných řízení má s ohledem na předchozí rozhodnutí ve věci žalobce de facto za následek přiměřenost dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU.
4. Mají-li správní orgány povinnost posuzovat přiměřenost rozhodnutí v řízení o stanovení povinnosti opustit území členských států Evropské unie, nese tato povinnost dle žalobce s sebou možnost (a zároveň i povinnost) rozhodnutí nevydat, popřípadě řízení zastavit, bylo-li by rozhodnutí o stanovení povinnosti opustit území nepřiměřené z pohledu čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „EÚLP“). Úvahy žalovaného i prvostupňového orgánu však vždy vedou ke konstatování přiměřenosti rozhodnutí, neboť je proces přijetí rozhodnutí z jejich pohledu nerozlučně spjat právě se skutečností, že jsou (dle jejich chápání uvedeného institutu) vždy povinni vydat rozhodnutí a stanovit povinnost k vycestování z území členských států EU, kdykoliv dojde k situaci nelegálního pobytu. Dle žalobce musí ale rozhodnutí předcházet řádné posouzení všech rozhodných skutečností z pohledu čl. 8 EÚLP a § 174a zákona o pobytu cizinců, neboť právě v případě žalobce nemůže být a priori vyloučena varianta, kdy je i tento typ rozhodnutí nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života jednotlivce. Jde předně o tyto skutečnosti: (1) skutečně intenzivní a bez jakýchkoliv pochyb doložený rodinný a sociální život spjatý s Českou republikou, (2) vazby tvořící soukromý život žalobce, které si zde spolu s rodinným životem utvořil za dobu delší než (3) jednu dekádu,

kdy je současně nutné přihlédnout i ke skutečnosti, že žalobce pobývá na území České republiky nepřetržitě od roku 2007, kdy tomuto bylo 6 let a současně (4) zde posuzovaný nelegální pobyt naproti tomu zahrnoval toliko jeden den jeho nelegálního pobytu. Předchozí případy zmiňované především správním orgánem byly do jisté míry definované tím, jak za toho času nezletilého žalobce jednali jeho zákonní zástupci, pročez v jeho případě lze sotva mluvit o jakémsi *modus operandi* z jeho strany, tedy ze strany toho času nezletilého dítěte. Takové tvrzení je přinejmenším zavádějící a ve skutečnosti i v rozporu s tím, že žalobce vždy spolupracoval se správními orgány, což ve svém rozhodnutí do jisté míry reflektoval i prvostupňový správní orgán.

5. Dle žalobce i rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU, s nímž je spjata bezprostřední povinnost opustit území České republiky a prostoru členských států EU, může v individuálních okolnostech představovat mimořádně závažný zásah do soukromého a rodinného života jednotlivce, což potvrzuje i judikatura správních soudů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29, publikovaný pod. č. 3574/2017 Sb. NSS). Nepřiměřenost napadeného rozhodnutí dokládají zejména existující rodinné vazby žalobce, neboť s ním na území České republiky pobývá celá jeho rodina, a skutečnost, že se žalobce na území České republiky nachází prakticky již od svého útlého věku, prožil zde zcela kruciólní období svého života a plnohodnotně se začlenil do tuzemského prostředí skrze tuzemský vzdělávací systém i zde získané přátele z řad občanů České republiky.
6. Úvaha správních orgánů o tom, že nemůže dojít k narušení práva na respektování rodinného života, když v konečném důsledku vycestuje do Turecka celá rodina žalobce a on s nimi, je dle žalobce nesprávná a současně i nepřezkoumatelná, neboť se zakládá toliko na předpokladu ze strany správního orgánu o situaci, která nemusí nastat a kterou žalovaný a prvostupňový správní orgán prezentují navíc bez uvážení dalších relevantních okolností.
7. Dle žalobce lze navíc konstatovat, že prvostupňový orgán a žalovaný v případě žalobce obecně vycházejí z neaktuálních informací a protokolů o výsledcích, které jsou v některých případech i několik let staré. Napadené rozhodnutí je proto evidentně i v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a zásadou materiální pravdy zde zakotvenou, která zvláště v rámci nynějšího řízení požívá prakticky nejvyšší důležitosti, neboť správní orgány musí v podobných případech pracovat s co nejaktuálnějšími a nejrelevantnějšími informacemi vztahujícími se k rodinnému a soukromému života jednotlivce a zvláště natolik mladého jednotlivce, kterým žalobce je a jehož vztah s Českou republikou je více a více utužován každým dnem jeho pobytu v tuzemsku.
8. Žalobce považuje napadené rozhodnutí současně za nepřezkoumatelné, neboť žalovaný zcela rezignoval na vypořádání námitek žalobce vztahujících se k relevantní judikatuře Evropského soudu pro lidská práva k čl. 8 EÚLP. Ta je přitom v případě žalobce mimořádně relevantní, neboť je žalobce z pohledu této tzv. *settled immigrant*(em) a jakékoliv opatření vedoucí k zásahu do jeho soukromého a rodinného života musí obstát ve světle této judikatury a přísného standardu stanoveného Evropským soudem pro lidská práva (dále jen „ESLP“). Předně proto platí, že státní opatření vedoucí k nucenému vycestování cizince může být ve světle čl. 8 EÚLP ospravedlněno toliko v případě, že se jedná o (1) opatření založené a uskutečněné na podkladě zákonné normy, (2) cíl uvedeného opatření musí spadat pod jednu z taxativních kategorií uvedených v čl. 8 odst. 2 Úmluvy

a (3) uvedené opatření musí být současně nezbytné v demokratické společnosti. Žalobce přitom namítl jednak to, že v jeho případě není dáno splnění třetí podmínky, tedy nezbytnosti uvedeného opatření v demokratické společnosti, kdy rovněž poukazoval na rozhodnutí ESLP ve věci Berrehab proti Nizozemsku, kde uvedený požadavek nezbytnosti opatření byl definována tak, že tento zahrnuje situaci, kdy: „*zásah (do soukromého a rodinného života jednotlivce, pozn.) odpovídá naléhavé společenské potřebě, a zejména, že je přiměřený sledovanému legitimnímu cíli*“ (rozhodnutí ESLP ve věci Berrehab v. Nizozemí z 21. 6. 1988, stížnost č. 10730/84, bod 28 rozhodnutí). Judikaturou ESLP je následně dovozen požadavek a stanovení „důkazního břemene“ na stát, aby tento odůvodnil, proč je v daném případě nutné, aby převážil zájem státu nad zájmy cizince a zájmy jeho rodinných příslušníků, respektive aby odůvodnil existenci naléhavé společenské potřeby ve smyslu rozhodnutí Berrehab proti Nizozemsku, jež vede státní orgán k tomu, aby zasáhl do soukromého a rodinného života žalobce a aby, jak uvádí též rozhodnutí ESLP ve věci Boughanemi proti Francii, poměřil, zda je mezi relevantními opačnými zájmy státu a jednotlivce a jeho rodinných příslušníků spravedlivá rovnováha. Napadené ani prvostupňové rozhodnutí nic z výše uvedeného nečiní, žalovaný ve svém rozhodnutí toliko formálně posoudil, zda jsou naplněny podmínky uvedené čl. 8 odst. 2, kdy nesprávně dospěl k tomu, že „*dodržování podmínek pobytu cizinců na území České republiky lze podřadit pod pojem „veřejné bezpečnosti. [...] Vycestování účastníka řízení je tak tou naléhavou společenskou potřebou, neboť je v zájmu státu (společnosti), aby na jeho území nebyly porušovány platné právní normy. A jelikož povinnost vycestovat mají i ostatní členové rodiny je zde jednoznačná převaha zájmu státu na vycestování před zájmy cizince pobývat na území České republiky bez pobytového oprávnění.*“ Uvedené závěry žalovaného jsou zcela nesprávné a podřazení situace žalobce pod otázku „veřejné bezpečnosti“ ve smyslu čl. 8 odst. 2 je přímo v rozporu se smyslem a účelem čl. 8 EÚLP a neodpovídá judikatuře ESLP, neboť je uvedena výhrada čl. 8 odst. 2 určena k pobytovému „postihu“ typově zcela odlišných jednotlivců, kteří se na území hostitelských států dopouštějí násilné trestné činnosti, jsou nebezpečím pro národní bezpečnost, veřejný pořádek i práva a svobody jiných.

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě především odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že důvodem pro vydání rozhodnutí byla skutečnost, že žalobce na území ČR pobýval bez platného víza či jiného pobytového oprávnění. V napadeném rozhodnutí se žalovaný podrobně vypořádal s otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce. Žalovaný proto navrhl, aby soud zamítl žalobu.

III. Ústní jednání

10. Během jednání konaného dne 22. 3. 2023 zástupce žalobce odkázal na písemné vyhotovení žaloby. Současně zdůraznila žalobní bod, dle kterého mají správní orgány možnost rozhodnutí o stanovení povinnosti opustit území členských států nevydat, pokud by bylo nepřiměřené z hlediska čl. 8 EÚLP. Dle zástupce žalobce je nutné, aby se správní orgány vypořádaly s důvody, proč správní rozhodnutí nelze nevydat.
11. V závěrečném návrhu zástupce žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí v celém rozsahu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s.

Skutkový stav

13. Dne 23. 5. 2018 uložil prvostupňový orgán žalobci povinnost opustit území České republiky podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 31. 7. 2018. Podle lhůty stanovené v rozhodnutí správním orgánem byl žalobci vydán výjezdní příkaz s platností do 27. 7. 2018. Správní orgán k žádosti žalobce následně prodloužil dobu opuštění území do 26. 8. 2018. Následující den 27. 8. 2018 se žalobce dostavil na krajské ředitelství policie. Správní orgán téhož dne zahájil s žalobcem řízení ve věci správního vyhoštění a rozhodnutím ze dne 2. 11. 2018 uložil žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 20. 1. 2019; dobu, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU, správní orgán stanovil v délce 1 roku. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal a v průběhu odvolacího řízení sdělil správnímu orgánu, že jeho bratr nabyt dne 14. 1. 2019 české občanství. Žalovaný dne 27. 5. 2019 zrušil uvedené rozhodnutí krajského ředitelství policie ze dne 2. 11. 2018 a vrátil věc správnímu orgánu I. stupně k novému projednání. Krajské ředitelství policie dne 19. 7. 2019 vyrozumělo žalobce o změně právní kvalifikace a rozhodnutím ze dne 23. 8. 2019 uložilo žalobci povinnost opustit území ČR podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 31. 8. 2019, se lhůtou vycestování do 25. 9. 2019; toto rozhodnutí již žalovaný potvrdil rozhodnutím, které žalobce napadl u zdejšího soudu v řízení sp. zn. 43 A 7/2019; žaloba byla zamítnuta dne 26. 2. 2021.
14. V mezidobí žalobce podal dne 30. 1. 2019 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť hodlal na území České republiky pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce s občanem EU, a to se svým bratrem, který nabyt občanství České republiky dne 14. 1. 2019. Správní orgány jeho žádost zamítly s tím, že žalobce je sice bratrem, a je tedy příbuzným občana EU neuvedeným v odst. 1, avšak neprokázal splnění žádné další podmínky dané v odst. 2, tedy že s občanem EU před vstupem na území České republiky žil ve společné domácnosti, že je občanem EU vyživován, nebo že se o sebe z vážných zdravotních důvodů nedokáže sám postarat. Žalobu podanou v této věci vedenou pod sp. zn. 30 A 94/2019 zdejší soud zamítl, tedy fakticky potvrdil zamítnutí žádosti. Kasační stížnost žalobce proti rozhodnutí krajského soudu zamítl Nejvyšší správní soud rozhodnutím ze dne 20. 1. 2023, č. j. 3 Azs 83/2021-69.
15. Žalobci tedy vypršela lhůta k opuštění území dne 25. 9. 2019. Žalobce se následujícího dne (26. 9. 2019) dostavil ke krajskému ředitelství police, kde předložil cestovní doklad a kde bylo zjištěno, že žalobce nemá platné oprávnění k pobytu. Po proběhlém správním řízení vydalo krajské ředitelství policie dne 3. 12. 2019 rozhodnutí o uložení správního vyhoštění a znemožnění vstupu na území členských států po dobu jednoho roku. Žalovaný toto rozhodnutí potvrdil dne 22. 10. 2020 rozhodnutím č. j. č. j. CPR-1795-7/ČJ-2020-930310-V248. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2020 žalobu ke zdejšímu soudu vedenou po sp. zn. 29 A 7/2020. Zdejší soud rozhodnutím ze dne 1. 6. 2021, č. j. 29 A 7/2020 – 64 zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2020 a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
16. Žalovaný následně rozhodnutím ze dne 12. 7. 2021, č. j. CPR-1795-28/ČJ-2020-930310-

V223 zrušil rozhodnutí krajského ředitelství policie ze dne 3. 12. 2019 a věc mu vrátil k novému projednání.

17. Krajské ředitelství policie dne 22. 3. 2022 vyrozumělo žalobce o změně právní kvalifikace (učiněné s ohledem na přiměřenost a dopad do soukromého a rodinného života žalobce) a rozhodnutím ze dne 3. 5. 2022 uložilo žalobci povinnost opustit území ČR podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Doba k opuštění území ČR byla stanovena do 30 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl. Následně dne 1. 8. 2022 podal žalobce žalobu ke zdejšímu soudu.

Právní posouzení

18. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí spočívající dle žalobce v tom, že žalovaný rezignoval na vypořádání jeho námitek vztahujících se k relevantní judikatuře ESLP k čl. 8 EÚLP. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem a pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat. Přehlédnout pak nelze ani fakt, že správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38).
19. Žalobce v odvolání ze dne 27. 5. 2022 uvedl, že prvostupňové rozhodnutí nesplňuje jednu z podmínek čl. 8 odst. 2 EÚLP, a to, že opatření vedoucí do jeho soukromého a rodinného života musí být nezbytné v demokratické společnosti a poukázal na rozhodnutí ESLP Berehab proti Nizozemsku a Boughanemi proti Francii (v obou případech se na rozdíl o daného případu jednalo o rozhodnutí o správním vyhoštění). Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že se žalobce jednoznačně a opakovaně dopustil protiprávního jednání, kdy opětovně pobýval na území České republiky neoprávněně a dále na str. 7 napadeného rozhodnutí uvedl, že „(...) *dodržování podmínek pobytu cizinců na území České republiky lze podřadit pod pojem „veřejné bezpečnosti“*. *Rozhodnutím o povinnosti opustit území členských států Evropské unie je vyjádřen zájem státu na tom, aby bylo ukončeno protiprávní jednání účastníka řízení spočívající v jeho nelegálním pobytu a jeho vycestování. Vycestování účastníka řízení je tak tou naléhavou společenskou potřebou, neboť je v zájmu státu (společnosti), aby na jeho území nebyly porušovány platné právní normy.*“ Takové odůvodnění sporé otázky nezbytnosti opatření v demokratické společnosti považuje krajský soud za dostatečné, resp. v souladu se

zákonnými požadavky, neboť je z něj seznatelné, jakými úvahami byl žalovaný v tomto ohledu veden. S ohledem na výše uvedené nelze napadené rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné.

20. Nelze ani přisvědčit žalobci v tom, že argumentace žalovaného je v rozporu se smyslem a účelem čl. 8 EÚLP a neodpovídá judikatuře ESLP, neboť z těchto nikterak nevyplývá, že rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU (tj. mírnější opatření oproti rozhodnutí o správním vyhoštění) lze vydat pouze v případě jednotlivců, kteří se na území hostitelských států dopouštějí násilné trestné činnosti, jsou nebezpečím pro národní bezpečnost, veřejný pořádek i práva a svobody jiných.
21. Stěžejní námitkou žalobce je námitka nezákonnosti napadeného rozhodnutí, neboť dle jeho mínění správní orgány ve svých rozhodnutích dostatečně nereflektovaly poměry žalobce a tedy ani otázku přiměřenosti rozhodnutí o opuštění území členských států Evropské unie v kontextu všech relevantních skutečností, jež ve svém souhrnu tvoří právním řádem chráněnou sféru soukromého a rodinného života žalobce. Dle žalobce žalovaný i prvostupňový orgán konstatovaly přiměřenost rozhodnutí v důsledku „odklonu“ do řízení o povinnosti opustit území členských států EU z řízení o správním vyhoštění a současně na základě úvahy o povinnosti vydat rozhodnutí, které stanoví povinnost k vycestování z území členských států EU, kdykoliv dojde k situaci nelegálního pobytu.
22. Podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.
23. Podle § 174a zákona o pobytu cizinců správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
24. Povinnost posoudit přiměřenost vydaného rozhodnutí z hlediska jeho dopadů do rodinného a soukromého života je výrazem základního práva na respektování soukromého a rodinného života podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Úmluvy. Podle judikatury ESLP se v této souvislosti zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délka pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existence nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historie“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povaha a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, §§ 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da*

Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, § 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, § 70).

25. Zároveň však platí, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je ve své podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývajících na území České republiky. Na rozdíl od správního vyhoštění nejsou tímto opatřením stanovena žádná negativní omezení do budoucna. Dopad povinnosti opustit území do soukromého a rodinného života je tak výrazně méně intenzivní. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018 – 35, samotná existence rodinných vazeb cizince na území České republiky neznamená, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo zásah do jeho soukromého a rodinného života, který by byl svou intenzitou nepřiměřený. Nepřiměřenost zásahu do této sféry bude zpravidla shledána jen ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly „*naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR*“.
26. Krajský soud nejprve konstatuje, že žalobci byla již dvakrát uložena povinnost opustit území ČR, a to rozhodnutími krajského ředitelství policie ze dne 23. 5. 2018 a ze dne 23. 8. 2019 (žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zdejším soudem zamítnuta), přičemž je pravdou, že žalovaný se dostavil ke správním orgánům vždy jeden den po uplynutí lhůty k vycestování, aby „vyřešil svou situaci“, to však nemění nic na tom, že již tehdy pobýval na území ČR neoprávněně.
27. Přiměřeností rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU se prvostupňový orgán podrobně zabýval na str. 6 až 11, kdy mj. přihlédl k věku žalobce, zhodnotil jeho zdravotní stav a vliv rozhodnutí na jeho rodinný i soukromý život (posoudil též povahu a pevnost rodinných vztahů), dále se zabýval imigrační historií žalobce, délkou pobytu na území ČR a závažností protiprávního jednání žalobce spočívajícího v opakovaném pobývání na území schengenského prostoru v rozporu se správními předpisy, možností návratu do země původu a zpětné integrace v zemi původu. Přihlédl též k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že se závěry prvostupňového orgánu zcela souhlasí.
28. Krajský soud konstatuje, že se žalovaný i prvostupňový orgán se ve svých rozhodnutích otázkou přiměřenosti dopadů ukládané povinnosti opustit území členských států EU z výše uvedených hledisek zabývali a posoudili ji přezkoumatelným způsobem, přičemž vzali v úvahu všechny podstatné zjištěné skutečnosti. Nelze tak přisvědčit žalobci, že přiměřenost rozhodnutí učinily správní orgány v důsledku překvalifikování z řízení o správním vyhoštění do řízení o povinnosti opustit území členských států EU. Současně nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že tak správní orgány učinily v důsledku úvahy o povinnosti vydat rozhodnutí v případě každého nelegálního pobytu cizinců. Sám žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že je právem státu, tj. nikoliv povinností, uložit osobám, které se zdržují na území České republiky a nedisponují pobytoým oprávněním, povinnost opustit své území. Povinnost napadené rozhodnutí vydat žalovaný konstatoval na základě skutkového stavu a právního zhodnocení věci, nikoliv jak tvrdí žalobce na základě obecné povinnosti vydat rozhodnutí v případě každého nelegálního pobytu cizince.
29. Krajský soud k otázce přiměřenosti napadeného rozhodnutí, potažmo rozhodnutí prvostupňového, uzavírá, že se ztotožňuje se závěrem správních orgánů, dle kterých dopady předmětného rozhodnutí nejsou nepřiměřené. Jak již i Nejvyšší správní soud

konstatoval v rozsudku ze dne 23. 2. 2022, č. j. 6 Azs 108/2021-36, k zásahu do soukromého a rodinného života žalobce sice dojde, avšak tento zásah nelze vzhledem ke zjištěným okolnostem považovat za nepřiměřený. Žalobce pobývá na území České republiky bez platného pobytového oprávnění, a z tohoto důvodu mu již dříve byla uložena povinnost opustit území České republiky. Rozhodnutí o povinnosti opustit území, jak již napovídá samotný název, stanovuje povinnost vycestovat z území, avšak na rozdíl od správního vyhoštění neukládá zákaz opětovně do České republiky přicestovat. Umožňuje tudíž cizinci v domovském státě zařídit vše potřebné pro legální pobyt na území České republiky a je prostředkem k tomu, aby cizinec uvedl svůj budoucí pobyt na území do souladu se zákonem. Opuštění území tak sice v souzené věci může představovat narušení dosavadního rodinného a soukromého života žalobce, který v České republice strávil významnou část svého života, avšak tuto újmu nelze hodnotit jako natolik zásadní, že by ospravedlňovala naprosto nezbytnou přítomnost stěžovatele na území ve smyslu shora citované judikatury. Žalobce není malým dítětem, které by bylo zcela závislé a odkázané na péči rodičů (případně bratra), je zletilý, zcela zdravý a schopen se o sebe postarat. Případné odloučení od rodiny v souzené věci nemusí znamenat odloučení trvalé, ale toliko přechodné na dobu nezbytně nutnou k vyřízení příslušného pobytového oprávnění. Za tím účelem mohou stěžovateli potřebné zázemí v zemi původu poskytnout jeho příbuzní (prarodiče, případně strýc), s nimiž je žalobce v kontaktu a u kterých rodina tráví dovolenou. U mladého člověka, jakým žalobce je, nadto nelze s ohledem na zachované příbuzenské vazby v zemi původu vyloučit ani případnou zpětnou integraci.

30. Krajský soud tedy neshledal, že by v případě žalobce existovaly natolik výjimečné okolnosti, že by jeho přítomnost na území ČR bylo možné považovat za naprosto nezbytnou a že by mu tedy nebylo možné uložit ani předmětné opatření, které má nejméně intenzivní dopad do soukromého a rodinného života.
31. Správní orgány vzhledem ke skutečnosti, že ani rodiče a mladší sestry žalobce nejsou držiteli platného oprávnění k pobytu na území České republiky, vyslovily předpoklad, že se do domovské země nejspíše vrátí všichni společně, a nemůže tak dojít k narušení práva na respektování rodinného života. Dle žalobce je tato úvaha nesprávná a nepřezkoumatelná. Stejně jako uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 2. 2022, č. j. 6 Azs 108/2021-36, krajský soud konstatuje, že tento předpoklad nelze správním orgánům vytýkat. Nicméně pro případ, že by bylo nutné vzájemné odloučení žalobce od rodiny, však krajský soud stejně jako Nejvyšší správní soud ve výše zmíněném rozhodnutí doplňuje, že v případě vztahů mezi dospělým dítětem a jeho rodiči platí, že pro závěr o nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území je třeba tvrdit a prokázat konkrétní skutečnosti svědčící o prvcích závislosti mezi těmito osobami, resp. o tom, že závislost dítěte na rodiči navzdory nabytí zletilosti přetrvává (viz např. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 30. 9. 2020, ve věci C-402/19 LM proti Centre public d'action sociale Seraing, bod 42, kde se jednalo o případ zletilého dítěte trpícího vážným onemocněním a výkon rozhodnutí o navrácení by nemocného zletilého vystavil vážnému riziku, že se jeho zdravotní stav závažným a nevratným způsobem zhorší). Stejně tak by tomu bylo v případě vazeb mezi sourozenci.
32. Krajský soud neshledal ani žalobcem namítané porušení § 3 správního řádu a zásady materiální pravdy. Souhrn všech podkladů, z kterých správní orgány při rozhodování vycházely, jsou uvedeny na str. 12 až 13 prvostupňového rozhodnutí (mj. správní orgány

vycházely z informací, které jim v předchozím řízení v rámci provedených výsledků poskytl žalobce a další členové jeho rodiny). Krajskému soudu se jeví, že z těchto podkladů správní orgány zjistily dostatek informací k tomu, aby mohly danou věc adekvátně posoudit. Soudu není zřejmé, proč by tyto podklady měly být v době vydání prvostupňového a napadeného rozhodnutí neaktuální a žalobce ani konkrétně neuvedl, k jaké zásadní změně mělo v mezidobí dojít.

V. Závěr a náklady řízení

33. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
34. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 30. března 2023

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně

